

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3659/2556

พนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่โจทก์ นายอนุพงศ์ บุญฤทธิ์ กับพวกโจทก์ร่วม บริษัทเมอร์ไทม์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 188, ป.วิ.อ. มาตรา 44, ป.วิ.อ. มาตรา 245, พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 มาตรา 4, พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 มาตรา 5, พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 มาตรา 12, ป.อ. มาตรา 343, ป.วิ.อ. มาตรา 249

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้ ป.วิ.อ. มาตรา 188 จะบัญญัติว่า คำพิพากษาหรือคำสั่งมีผลตั้งแต่วันที่ได้อ่านในศาลโดยเปิดเผยเป็นต้นไป แต่คำพิพากษาของศาลชั้นต้นที่ให้จำเลยที่ 3 คืนหรือชดใช้เงินแก่โจทก์ร่วมทั้งสาม ก็ยังไม่มีผลให้โจทก์ร่วมทั้งสามซึ่งเป็นผู้เสียหายสามารถบังคับคดีได้ทันที เพราะคำพิพากษาในส่วนเรียกทรัพย์สินหรือราคาที่ยังไม่ได้คืนเนื่องจากการกระทำความผิดเป็นส่วนหนึ่งแห่งคำพิพากษาในคดีอาญาตาม ป.วิ.อ. มาตรา 44 วรรคสอง ซึ่งการบังคับคดีต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.อ. ว่าด้วยเรื่องการบังคับตามคำพิพากษา เมื่อ ป.วิ.อ. มาตรา 245 วรรคหนึ่ง กำหนดให้การบังคับตามคำพิพากษาในคดีอาญาจะกระทำได้อีกเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ดังนั้นในระหว่างที่คดียังไม่ถึงที่สุด โจทก์ร่วมทั้งสามจึงยังไม่อาจบังคับตามคำพิพากษาในส่วนเรียกทรัพย์สินหรือราคาที่ยังไม่ได้คืนเอาแก่ทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 ได้ การออกหมายบังคับคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยที่ 3 ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.2527 มาตรา 4, 5, 12 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 343 วรรคแรก ประกอบด้วยมาตรา 83 ให้จำคุก 7 ปี กับให้ร่วมกันคืนหรือชดใช้เงินแก่โจทก์ร่วมที่ 1 จำนวน 707,720 บาท แก่โจทก์ร่วมที่ 2 จำนวน 275,000 บาท และแก่โจทก์ร่วมที่ 3 จำนวน 550,000 บาท ระหว่างอุทธรณ์ โจทก์ร่วมที่ 1 ขอออกหมายบังคับคดี ศาลชั้นต้นออกหมายบังคับคดีที่ 659/2549 ต่อมาภายหลังศาลอุทธรณ์ภาค 5 มีคำพิพากษา โจทก์ร่วมที่ 1 แลลงขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีต่อไป และนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 คือ ที่ดินโฉนดเลขที่ 74861 เลขที่ดิน 732 ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมสิ่งปลูกสร้างไม่ติดเลขทะเบียนจำนวน 2 หลัง เพื่อนำออกขายทอดตลาดชำระหนี้จำเลยที่ 3 ยื่นคำร้องว่า ภายหลังจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา จำเลยที่ 3 ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ภาค 5 และภายหลังศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษา จำเลยที่ 3 ยื่นฎีกา คดีอยู่ในระหว่างพิจารณาของศาลฎีกา คดีจึงยังไม่ถึงที่สุด โจทก์ร่วมที่ 1 บังคับคดีแก่ทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 ในชั้นนี้ยังไม่ได้ ทั้งจำเลยที่ 3 ได้ยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีไว้ ขอให้ศาลเพิกถอนหมายบังคับคดีที่ 659/2549 และเพิกถอนการยึดทรัพย์สินที่ดินดังกล่าว ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า การบังคับคดีให้คืนหรือใช้ราคาทรัพย์สิน ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 249 ไม่จำเป็นต้องรอให้คดีถึงที่สุดเสียก่อน และไม่

ปรากฏว่าหมายบังคับคดีออกโดยมิชอบอย่างไร ทั้งคดีล่วงเลยการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค 5 แล้ว จึงไม่มีเหตุที่จะเพิกถอนการบังคับคดี ยกคำร้อง จำเลยที่ 3 อุทธรณ์คำสั่ง ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษากลับเป็นว่า ให้เพิกถอนหมายบังคับคดีของศาลชั้นต้นและเพิกถอนการยึดทรัพย์ที่ดิน โฉนดเลขที่ 74861 เลขที่ดิน 732 ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พร้อม สิ่งปลูกสร้างไม่ติดเลขทะเบียนจำนวน 2 หลัง ของจำเลยที่ 3 และแจ้งเจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ โจทก์ร่วมทั้งสามฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ร่วมทั้งสามว่า การ ออกหมายบังคับคดีชอบหรือไม่ โดยโจทก์ร่วมทั้งสามฎีกาว่า คำพิพากษาของศาลชั้นต้นย่อมมีผล ทั้งทางแพ่งและอาญานับแต่วันที่ได้อ่านอย่างเปิดเผย โจทก์ร่วมที่ 1 ในฐานะเจ้าหนี้ตาม คำพิพากษาขอที่จะร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาได้นับแต่วันดังกล่าว หากจำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาส่วนแพ่งไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาและไม่ได้ขอลูกเลิกการบังคับคดี โจทก์ร่วมทั้งสามดำเนินการบังคับคดีชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งแล้วและไม่ จำต้องรอให้คดีถึงที่สุดนั้น เห็นว่า แม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 188 จะ บัญญัติว่า "คำพิพากษาหรือคำสั่งมีผลตั้งแต่วันที่ได้อ่านในศาลโดยเปิดเผยเป็นต้นไป" แต่ คำพิพากษาของศาลชั้นต้นที่ให้จำเลยที่ 3 คืนหรือชดใช้เงินแก่โจทก์ร่วมทั้งสาม ก็ยังไม่มีผลให้ โจทก์ร่วมทั้งสามซึ่งเป็นผู้เสียหายสามารถบังคับคดีได้ทันที เพราะคำพิพากษาในส่วนเรียก ทรัพย์สินหรือราคาที่ยังไม่ได้คืนเนื่องจากการกระทำผิดเป็นส่วนหนึ่งแห่งคำพิพากษาในคดีอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44 วรรคสอง ซึ่งการบังคับคดีต้อง เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยเรื่องการบังคับตาม คำพิพากษา เมื่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 245 วรรคหนึ่ง กำหนดให้การ บังคับตามคำพิพากษาในคดีอาญาจะกระทำต่อเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ดังนั้นในระหว่างที่คดียังไม่ ถึงที่สุด โจทก์ร่วมทั้งสามจึงยังไม่อาจบังคับตามคำพิพากษาในส่วนเรียกทรัพย์สินหรือราคาที่ยังไม่ ได้คืนเอาแก่ทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 ได้ การออกหมายบังคับคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ที่โจทก์ ร่วมทั้งสามฎีกาว่า จำเลยที่ 3 มีพฤติการณ์ยักยอกย่ำแย่โอนทรัพย์ทำให้โจทก์ร่วมทั้งสามเสียเปรียบ นั้น เป็นเรื่องที่โจทก์ร่วมทั้งสามต้องไปกล่าวเอากับจำเลยที่ 3 เอง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษา มาชอบแล้ว ฎีกาของโจทก์ร่วมทั้งสามฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

แรงรณ ปรีพจน์พนพิสุทธิ์ · ปदारณิ ลัดพลี · สรรทศน์ เอี่ยมวรชัย

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3659/2556>